

ضرورت‌های آموزش اخلاق در داروسازی

محمد عبداللهی*

استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران و دبیر شورای آموزش داروسازی و تخصصی کشور

امروزه اخلاق پزشکی به عنوان یکی از ارکان اصلی آموزش در حوزه پزشکی به شمار می رود و به این سبب لازم است آموزش اخلاق در کلیه گروه‌های علوم پزشکی اعم از پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی، پیراپزشکی، پرستاری و ... نهادینه شود. داروسازی دارای شاخه‌های تخصصی متعدد اعم از آکادمیک، صنعت داروسازی، توزیع و پخش فرآورده‌های دارویی، امور بالینی، پژوهشی، مدیریتی و غیره می باشد.

از حدود ۱۰ سال گذشته، درس اخلاق داروسازی برای دانشجویان دکترای حرفه ای داروسازی تدریس می شود. این در حالی است که امروزه و بر مبنای تغییرات اساسی که در حدود وظایف و مسؤولیت‌های داروسازان در ۲-۱ دهه اخیر ایجاد شده است اهمیت فراگیری دانش اخلاق در داروسازی و تنوع کاری چند برابر شده است. به طور کلی داروسازان به‌عنوان یکی از ارائه کنندگان خدمات سلامت و به دلیل تقابل ارائه خدمات و تجارت از نظر اخلاقی بسیار آسیب پذیر بوده و چالش‌های اخلاقی جدی در این زمینه مطرح می شود. به این منظور لازم است که داروسازان علاوه بر دسترسی به راهنماها و کدهای اخلاقی، دانش علمی کافی در زمینه مباحث پایه و بالینی اخلاقی کسب کنند تا بتوانند در تصمیم‌گیری‌های اخلاقی مشارکت فعال داشته باشند چراکه ناگزیر از مشارکت در اینگونه تصمیم‌ها هستند.

با توجه به توسعه وظایف و مسؤولیت‌های داروسازان لازم است که درسنامه‌های کاربردی بر مبنای نیاز و حیطه فعالیت داروسازان تهیه و تدوین شود. موضوعات زیر قابل توجه و بحث هستند: اصول اخلاق علوم داروسازی و پزشکی، تعارضات اخلاقی و راه‌های مواجهه با آنها، حقوق پزشکی، تعهد حرفه‌ای، ارتباط با بیمار و همراهان ایشان، جنبه‌های آکادمیک علم داروسازی، روابط با سایر اعضای تیم درمان، ارتباط داروساز با جامعه و خانواده، ضوابط پوشش حرفه ای، اخلاق در پژوهش، رعایت رازداری و حریم خصوصی، حقیقت‌گویی، نحوه گفتن خبر بد، ملاحظات اخلاقی پایان حیات، ارتباطات تجاری، ملاحظات اخلاقی در فن اوری های نوین (ژنتیک، پیوند، سلولهای بنیادی)، پیوند اعضا، انتشارات علمی، اخلاق بحران، خطاهای دارویی، و قوانین و مقررات.

واژگان کلیدی: داروسازی، خطاهای دارویی، سلولهای بنیادی

* Email: mohammad@sina.tums.ac.ir